

Zbornik sudske prakse

RJEŠENJE SUDA (osmo vijeće)

7. lipnja 2018. *

„Zahtjev za prethodnu odluku – Članak 53. stavak 2. i članak 94. Poslovnika Suda –
Nepostojanje dostatnih pojašnjenja o činjeničnom i pravnom kontekstu glavnog postupka kao i razloga
koji opravdavaju potrebu odgovora na prethodno pitanje – Očita nedopuštenost”

U predmetu C-589/16,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio
Landesverwaltungsgericht Oberösterreich (Zemaljski upravni sud u Gornjoj Austriji, Austrija),
odlukom od 16. studenoga 2016., koju je Sud zaprimio 21. studenoga 2016., u postupcima

Mario Alexander Filippi,

Christian Guzy,

Martin Klein,

Game Zone Entertainment AG,

Shopping Center Wels Einkaufszentrum GmbH,

Martin Manigatterer,

Play For Me GmbH,

ATG GmbH,

Fortuna Advisory Kft.,

Christian Vöcklinger,

Gmalieva s. r. o.,

PBW GmbH,

Felicitas GmbH,

Celik KG,

Finanzamt Linz,

Klara Matyiko

* Jezik postupka: njemački

uz sudjelovanje:

Landespolizeidirektion Oberösterreich,

Bezirkshauptmann von Eferding,

Bezirkshauptmann von Ried im Innkreis,

Bezirkshauptmann von Linz-Land,

SUD (osmo vijeće)

u sastavu: J. Malenovský (izvjestitelj), predsjednik vijeća, M. Safjan i D. Šváby, suci,

nezavisni odvjetnik: N. Wahl,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za M. A. Filippija i M. Manigatterera, Play For Me GmbH, ATG GmbH, C. Vöcklingera, Gmalieva s. r. o., PBW GmbH, Felicitas GmbH te za Celik KG, F. Maschke, *Rechtsanwalt*,
- za Game Zone Entertainment AG, M. Paar i H. Zwanzger, *Rechtsanwälte*,
- za Fortuna Advisory Kft., G. Schmid i R. Hochstätger, *Rechtsanwälte*,
- za austrijsku vladu, G. Hesse, u svojstvu agenta,
- za Europsku komisiju, G. Braun i H. Tserepa-Lacombe, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči obrazloženim rješenjem, sukladno članku 53. stavku 2. Poslovnika Suda,

donosi sljedeće

Rješenje

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 56. i sljedećih UFEU-a u vezi s člankom 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru postupaka koje su pokrenule odgovorne osobe u pivnicama, kafićima ili benzinskim postajama u vezi s upravnim sankcijama kaznenopravne prirode koje su im izrečene zbog uporabe automata za igre na sreću bez odobrenja.

Pravni okvir

- 3 Članak 38.a Verwaltungsgerichtshofgesetzes (Zakon o Visokom upravnom sudu) iz 1985. (BGBl. 10/1985), u verziji koja se primjenjuje na glavne postupke (u daljnjem tekstu: VwGG), glasi:

„1. Kad je [Verwaltungsgerichtshofu (Visoki upravni sud, Austrija)] podnesen velik broj revizija koje se odnose na slična pravna pitanja ili kad ima razloga vjerovati da će mu velik broj takvih revizija biti podnesen, [Verwaltungsgerichtshof (Visoki upravni sud)] može o tome donijeti rješenje. To rješenje mora sadržavati:

1. pravne odredbe primjenjive u tim postupcima;
2. pravna pitanja koja na temelju tih odredbi valja riješiti;
3. oznaku revizije o kojoj će [Verwaltungsgerichtshof (Visoki upravni sud)] odlučiti.

Rješenja donosi vijeće nadležno na temelju raspodjele odgovornosti.

(2) Ako se među pravnim odredbama navedenima u rješenjima u smislu stavka 1. također navode barem zakoni, međunarodne konvencije političke prirode ili kojima se mijenjaju ili dopunjuju zakoni, ili međunarodne konvencije kojima se mijenjaju temeljni ugovori Europske unije, savezni kancelar ili nadležni predsjednik pokrajinske vlade ili, ako njih nema, središnje tijelo savezne države ili savezne pokrajine dužni su bez odgode objaviti navedena rješenja.

(3) Na dan objave rješenja u smislu stavka 1. nastupaju sljedeći učinci:

1. u predmetima u kojima upravni sud mora primijeniti pravne odredbe navedene u rješenju i riješiti pravno pitanje koje je u njemu sadržano:
  - a) poduzimati se mogu samo pravne radnje te donositi samo nalozi ili odluke na koje presuda [Verwaltungsgerichtshofa (Visoki upravni sud)] ne može utjecati ili kojima se pitanje ne rješava konačno i ne dopušta prekid postupka;
  - b) rok za podnošenje revizije ne počinje teći; rok za podnošenje revizije koji teče prekida se;
  - c) suspendira se rok za podnošenje zahtjeva za određivanje roka kao i rokovi za donošenje odluke predviđeni saveznim zakonodavstvom ili onim saveznih pokrajina;
2. u svim postupcima u smislu stavka 1. koji se vode pred [Verwaltungsgerichtshofom (Visoki upravni sud)] koji nisu navedeni u rješenju u smislu stavka 1.:

poduzimati se mogu samo pravne radnje te donositi samo nalozi ili odluke na koje presuda [Verwaltungsgerichtshofa (Visoki upravni sud)] ne može utjecati ili kojima se pitanje ne rješava konačno i ne dopušta prekid postupka;

(4) U svojoj presudi [Verwaltungsgerichtshof (Visoki upravni sud)] iznosi sažetak svoje pravne analize u obliku jednog ili više pravnih pravila koja se objavljuju bez odgode u skladu sa stavkom 2. Na dan objave rok za podnošenje revizije koji je bio prekinut počinje ponovno teći, a ostali učinci iz stavka 3. prestaju.”

- 4 Člankom 42. stavkom 4. VwGG-a propisuje se:

„[Verwaltungsgerichtshof (Visoki upravni sud)] može odlučiti o meritumu predmeta ako stanje predmeta to dopušta i ako odluka o meritumu pridonosi jednostavnosti, učinkovitosti i ekonomičnosti rješavanja predmeta. On je, prema potrebi, dužan utvrditi relevantne činjenice te u tu svrhu od upravnog suda može zatražiti dopunu postupka.”

5 U skladu s člankom 63. VwGG-a:

„(1) Kada [Verwaltungsgerichtshof (Visoki upravni sud) prihvati reviziju, sudovi i upravna tijela dužni su u predmetnom slučaju bez odgode stvoriti pravnu situaciju koja odgovara pravnom stajalištu [Verwaltungsgerichtshofa (Visoki upravni sud)] koristeći se svim pravnim sredstvima koja su im na raspolaganju.

(2) U presudi kojom je odlučio o meritumu predmeta, [Verwaltungsgerichtshof (Visoki upravni sud)] također mora odrediti sud ili upravno tijelo koje je odgovorno za izvršenje te presude. Postupak izvršenja uređen je pravilima koja se inače primjenjuju na taj sud ili to upravno tijelo.”

6 Članak 86.a stavak 1. Verfassungsgesetz (Zakon o Ustavnom sudu) iz 1953. (BGBl. 85/1953), u verziji koja se primjenjuje na glavne postupke (u daljnjem tekstu: VfGG), glasi:

„(1) Kad je [Verfassungsgerichtshofu (Ustavni sud, Austrija)] podnesen velik broj tužbi koje se odnose na slična pravna pitanja ili kad ima razloga vjerovati da će mu velik broj takvih tužbi biti podnesen, [Verfassungsgerichtshof (Ustavni sud)] može o tome donijeti rješenje. To rješenje mora sadržavati:

1. pravne odredbe primjenjive u tim postupcima;
2. pravna pitanja koja na temelju tih odredbi valja riješiti;
3. oznaku tužbe o kojoj će [Verfassungsgerichtshof (Ustavni sud)] odlučiti.

(2) Ako se među pravnim odredbama navedenima u rješenjima u smislu stavka 1. također navode barem zakoni, međunarodne konvencije političke prirode ili kojima se mijenjaju ili dopunjuju zakoni, ili međunarodne konvencije kojima se mijenjaju temeljni ugovori Europske unije, savezni kancelar ili nadležni predsjednik pokrajinske vlade ili, ako njih nema, središnje tijelo savezne države ili savezne pokrajine dužni su bez odgode objaviti navedena rješenja.

(3) Na dan objave rješenja u smislu stavka 1. nastupaju sljedeći učinci:

1. u predmetima u kojima upravni sud mora primijeniti pravne odredbe navedene u rješenju i riješiti pravno pitanje koje je u njemu sadržano:
  - a) poduzimati se mogu samo pravne radnje i donositi samo nalozi ili odluke na koje presuda [Verfassungsgerichtshofa (Ustavni sud)] ne može utjecati ili kojima se pitanje ne rješava konačno i ne dopušta prekid postupka;
  - b) rok za podnošenje tužbe ne počinje teći; rok za podnošenje tužbe koji teče prekida se;
2. u svim postupcima u smislu stavka 1. koji se vode pred [Verfassungsgerichtshofom (Ustavni sud)] koji nisu navedeni u rješenju u smislu stavka 1.:

poduzimati se mogu samo pravne radnje i donositi samo nalozi ili odluke na koje presuda [Verfassungsgerichtshofa (Ustavni sud)] ne može utjecati ili kojima se pitanje ne rješava konačno i ne dopušta prekid postupka;

(4) U svojoj presudi [Verfassungsgerichtshof (Ustavni sud)] iznosi sažetak svoje pravne analize u obliku jednog ili više pravnih pravila koja se objavljuju bez odgode u skladu sa stavkom 2. Na dan objave rok za podnošenje tužbe koji je bio prekinut počinje ponovno teći, a ostali učinci iz stavka 3. prestaju.”

7 Člankom 87. VfGG-a propisuje se:

„(1) U presudi se mora navesti je li pobijanom presudom povrijeđeno tužiteljevo ustavno pravo ili jesu li mu prava povrijeđena primjenom nezakonitog propisa, nezakonitom objavom koja se odnosi na ponovnu objavu zakona (međunarodne konvencije), primjenom neustavnog zakona ili nezakonite međunarodne konvencije te se njome, po potrebi, pobijana presuda mora poništiti.

(2) Kad [Verfassungsgerichtshof (Ustavni sud)] usvoji tužbu, sudovi i upravna tijela dužna su u predmetnom slučaju bez odgode stvoriti pravnu situaciju koja odgovara pravnom stajalištu [Verfassungsgerichtshofa (Ustavni sud)] koristeći se svim pravnim sredstvima koja su im na raspolaganju.

(3) Ako [Verfassungsgerichtshof (Ustavni sud)] odbije ispitati tužbu ili odbije tužbu, on mora navesti, ako je tužitelj u tom smislu podnio zahtjev te pod uvjetom da je taj zahtjev podnesen u roku od dva tjedna od dostave odluke [Verfassungsgerichtshofa (Ustavni sud)], da je tužba ustupljena [Verwaltungsgerichtshofu (Visoki upravni sud)] u skladu s člankom 144. stavkom 3. Ustava.”

Glavni postupci i prethodno pitanje

- 8 Odgovorne osobe u pivnicama, kafićima ili benzinskim postajama osumnjičene da su u svoje objekte postavile jedan ili više automata za igre na sreću bez upravnog odobrenja koje zahtijeva Glücksspielgesetz (Zakon o igrama na sreću) (BGBl. 620/1989), u verziji koja se primjenjuje na glavne postupke (u daljnjem tekstu: GSpG), podvrgnute su nadzoru koji su izvršili službenici financijske i savezne policije na temelju čega su automati za igre na sreću koji su se upotrebljavali bez tog odobrenja privremeno oduzeti.
- 9 Ta su privremena oduzimanja bila potvrđena, dotičnim odgovornim osobama izrečene su novčane kazne te su automati za igre na sreću trajno oduzeti.
- 10 Stranke u glavnom postupku osporile su te mjere pred sudom koji je uputio zahtjev, Landesverwaltungsgerichtom Oberösterreich (Zemaljski upravni sud u Gornjoj Austriji, Austrija).
- 11 Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da su i Verfassungsgerichtshof (Ustavni sud) i Verwaltungsgerichtshof (Visoki upravni sud) odlukama od 15. listopada i od 16. ožujka 2016. ustanovili da monopol u području igara na sreću uspostavljen GSpG-om nije protivan pravu Unije.
- 12 S druge strane, sud koji je uputio zahtjev ističe da je Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud, Austrija) odlukom od 30. ožujka 2016. utvrdio neusklađenost GSpG-a s pravom Unije, povodom radnji koje su imatelji monopola na temelju Bundesgesetz gegen den unlauteren Wettbewerba 1984 (Savezni zakon protiv nepoštenog tržišnog natjecanja iz 1984.) (BGBl. 448/1984), u verziji koja se primjenjuje na glavne postupke, poduzeli prema poduzetnicima koji su se bez upravnog odobrenja počeli baviti igrama iz područja GSpG-a.
- 13 Sud koji je uputio zahtjev također napominje da u sustavu sudske zaštite, kako je predviđen austrijskim ustavom, svaka stranka u postupku pred upravnim sudom može protiv presude tog suda podnijeti žalbu Verwaltungsgerichtshofu (Visoki upravni sud) ili tužbu Verfassungsgerichtshofu (Ustavni sud). Međutim, Europski je sud za ljudska prava u više navrata utvrdio da Verwaltungsgerichtshof (Visoki upravni sud, Austrija) i Verfassungsgerichtshof (Ustavni sud) nemaju status suda u smislu članka 6. EKLJP-a jer je, u pogledu potonjeg suda, mogućnost pokretanja postupka pred tim sudom ograničena, a u pogledu Verwaltungsgerichtshofa (Visoki upravni sud) jer je vezan činjenicama koje su utvrđene u prvom stupnju ili ocjenom dokaza koji su ispitani u prvom stupnju ili zbog toga što nije poštovao *in concreto* postupovna jamstva iz članka 6. EKLJP-a.

- 14 Sud koji je uputio zahtjev nadalje smatra da je na žalbenom sudu da u predmetu koji se pred njim vodi odlučuje drukčije od nižeg suda, i to kako u pogledu prikupljanja dokaza i njihove ocjene tako i u pogledu provođenja kontradiktornog postupka, osobito u obliku javne rasprave. U protivnom ne bi bio zajamčen rezultat koji je u svakom pogledu u skladu s načelom poštenog suđenja iz članka 6. stavka 1. EKLJP-a ili članka 47. Povelje.
- 15 Tako sud koji je uputio zahtjev smatra da načelo poštenog suđenja nije poštovano upravo u okviru postupaka u kojima je donesena odluka Verwaltungsgerichtshofa (Visoki upravni sud) od 16. ožujka 2016. i odluka Verfassungsgerichtshofa (Ustavni sud) od 15. listopada 2016. Verwaltungsgerichtshof (Visoki upravni sud) preuzeo je činjenice kako ih je utvrdio Landesverwaltungsgericht Oberösterreich (Zemaljski upravni sud u Gornjoj Austriji) te je na temelju toga donio suprotnu ocjenu bez poduzimanja vlastite mjere izvođenja dokaza, iako je tu mogućnost imao na temelju članka 42. stavka 4. VwGG-a. Što se tiče Verfassungsgerichtshofa (Ustavni sud), on je svoju odluku utemeljio isključivo na činjeničnim utvrđenjima Landesverwaltungsgerichta Oberösterreich (Zemaljski upravni sud u Gornjoj Austriji) bez pribavljanja vlastitih dokaza ili barem meritornog raspravljanja suprotnih argumenata. Osim toga, u tim dvama predmetima nije provedena javna rasprava.
- 16 U tim je okolnostima Landesverwaltungsgericht Oberösterreich (Zemaljski upravni sud u Gornjoj Austriji) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Trebaju li članak 47. [Povelje] u vezi s člankom 56. i sljedećima UFEU-a tumačiti na način da u okviru nadzora dosljednosti nisu usklađena s tim odredbama prava Unije nacionalna pravila (poput članka 86.a stavka 4. Verfassungsgerichtshofgesetzes (Zakon o Ustavnom sudu), članka 38.a stavka 4. Verwaltungsgerichtshofgesetzes (Zakon o Visokom upravnom sudu), članka 87. stavka 2. Zakona o Ustavnom sudu ili članka 63. stavka 1. Zakona o Visokom upravnom sudu) u skladu s kojima je – u okviru cjelovitog sustava koji je u praksi takav da vrhovni sudovi ne provode vlastito ispitivanje činjenica ni vlastitu ocjenu dokaza te, kada rješavaju brojne predmete u kojima se konkretno ističe jedno analogno pitanje, odlučuju samo u jednom od tih predmeta te *a limine* odbacuju sva ostala pravna sredstva – dopušteno odnosno nije potpuno isključeno to da se sudske odluke (u smislu članka 6. stavka 1. EKLJP-a odnosno članka 47. [Povelje]) – osobito kada se one donose povodom središnjih pitanja prava Unije poput pristupa tržištu ili otvaranja tržišta – potom odbacuju odlukama nadređenih institucija, koje sa svoje strane ne ispunjavaju pretpostavke koje se zahtijevaju člankom 6. stavkom 1. EKLJP-a ili člankom 47. Povelje, a da se prethodno ne uputi zahtjev za prethodnu odluku Sudu Europske unije?”

Dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku

- 17 Na temelju članka 53. stavka 2. Poslovnika Suda, kad je zahtjev za prethodnu odluku očito nedopušten, Sud može, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, u svakom trenutku odlučiti obrazloženim rješenjem, bez poduzimanja daljnjih koraka u postupku.
- 18 U ovom predmetu valja primijeniti tu odredbu.
- 19 Prema ustaljenoj sudskoj praksi postupak utvrđen člankom 267. UFEU-a instrument je suradnje između Suda i nacionalnih sudova zahvaljujući kojem Sud nacionalnim sudovima daje elemente za tumačenje prava Unije koji su im potrebni za rješavanje spora koji se pred njima vodi (vidjeti osobito presudu od 5. srpnja 2016., Ognyanov, C-614/14, EU:C:2016:514, t. 16. i navedenu sudsku praksu).
- 20 Potreba za tumačenjem prava Unije koje će biti korisno nacionalnom sudu osobito zahtijeva da on odredi činjenični i zakonodavni okvir unutar kojeg se nalaze pitanja koja postavlja ili da barem objasni činjenične tvrdnje na kojima se ona temelje (vidjeti osobito presudu od 5. srpnja 2016., Ognyanov, C-614/14, EU:C:2016:514, t. 18. i navedenu sudsku praksu).

- 21 U tom pogledu valja podsjetiti da prema članku 94. Poslovnika Suda zahtjev za prethodnu odluku mora sadržavati:
- „(a) sažeti prikaz predmeta spora i relevantne činjenice kako ih je utvrdio sud koji je uputio zahtjev ili barem prikaz činjeničnih okolnosti na kojima se temelje pitanja;
- [...]
- (c) prikaz razloga koji su naveli sud koji je uputio zahtjev da se zapita o tumačenju ili valjanosti određenih odredaba prava Unije, kao i pojašnjenje veze koja po mišljenju tog suda postoji između tih odredaba i nacionalnog zakonodavstva primjenjivog u glavnom postupku.”
- 22 Osim toga, iz točke 22. Preporuka Suda Europske unije namijenjenih nacionalnim sudovima koje se odnose na pokretanje prethodnog postupka (SL 2012., C 338, str. 1.) proizlazi da zahtjev za prethodnu odluku „mora biti dovoljno iscrpan i sadržavati sve relevantne podatke kako bi se omogućilo Sudu, kao i zainteresiranim osobama ovlaštenima da podnesu očitovanja, da ispravno shvate činjenični i pravni kontekst glavnog predmeta”.
- 23 U ovom slučaju, predmetni zahtjev za prethodnu odluku očito ne ispunjava te zahtjeve.
- 24 Naime, što se tiče, kao prvo, zahtjevâ iz članka 94. točke (a) Poslovnika, valja utvrditi da iako ovaj zahtjev za prethodnu odluku omogućuje određivanje predmeta sporova u glavnim postupcima, činjenični kontekst tih sporova gotovo da i ne sadržava.
- 25 Što se tiče, kao drugo, zahtjevâ iz članka 94. točke (c) Poslovnika te, prije svega, onog prema kojem zahtjev za prethodnu odluku mora sadržavati prikaz razloga koji su naveli sud koji je uputio zahtjev da se zapita o tumačenju ili valjanosti određenih odredaba prava Unije, valja podsjetiti da taj sud traži tumačenje članka 47. Povelje u vezi s člankom 56. i sljedećima UFEU-a.
- 26 S tim u vezi valja podsjetiti da članak 51. stavak 1. Povelje predviđa da su njezine odredbe upućene državama članicama samo kada primjenjuju pravo Unije. U članku 6. stavku 1. UFEU-a, kao i u članku 51. stavku 2. Povelje, navodi se da se odredbama potonje ni na koji način ne proširuje područje primjene prava Unije izvan nadležnosti Unije kako su one definirane Ugovorima (rješenje od 10. studenoga 2016., *Pardue*, C-321/16, neobjavljeno, EU:C:2016:871, t. 18. i navedena sudska praksa).
- 27 Iz toga slijedi da pitanje koje je postavio sud koji je uputio zahtjev valja shvatiti na način da se odnosi na tumačenje članka 56. i sljedećih UFEU-a u vezi s člankom 47. Povelje.
- 28 Međutim, u ovom slučaju nijedan element u zahtjevu za prethodnu odluku ne iznosi s potrebnom preciznošću i jasnoćom razloge koji su sud koji je uputio zahtjev naveli da se zapita o tumačenju članka 56. i sljedećih UFEU-a u okviru sporova u glavnim postupcima. Osim toga, veza između prava Unije i nacionalnog zakonodavstva koje se primjenjuje na sporove u glavnim postupcima nije objašnjena.
- 29 Sud koji je uputio zahtjev doduše podsjeća na ustaljenu sudsku praksu Suda prema kojoj je na nacionalnim sudovima da nadziru da nacionalno zakonodavstvo, poput onog o kojemu je riječ u glavnom postupku, dosljedno odgovara ciljevima koji se njime žele postići (vidjeti u tom smislu presudu od 30. travnja 2014., *Pfleger i dr.*, C-390/12, EU:C:2014:281, t. 49.).
- 30 U tom pogledu on tvrdi da se u području igara na sreću ne može smatrati da predmetno nacionalno zakonodavstvo iz glavnog postupka ispunjava taj zahtjev dosljednosti, osobito s obzirom na to da su Verwaltungsgerichtshof (Visoki upravni sud) i Verfassungsgerichtshof (Ustavni sud) ograničeni na preuzimanje činjenica, kao i njihove ocjene, kako su ih utvrdili niži sudovi te da stoga oni ne

izvršavaju stvaran nadzor dosljednosti unatoč tomu što su odluke nižih sudova određene sudskom praksom koju su ustanovili Verwaltungsgerichtshof (Visoki upravni sud) i Verfassungsgerichtshof (Ustavni sud).

- 31 Međutim, sud koji je uputio zahtjev ne iznosi razloge zbog kojih smatra da predmetno nacionalno zakonodavstvo iz glavnog postupka, kojim se komplementarno raspodjeljuju ovlasti između, s jedne strane, nižih sudova, u čiju nadležnost stavlja utvrđivanje i ocjenu činjenica te, s druge strane, viših sudova, čiju nadležnost ograničava isključivo na nadzor pravnih pitanja ili pitanja koja se odnose na temeljna prava, zbog toga ne odgovara dosljedno ciljevima koji se njime žele postići u području igara na sreću.
- 32 Nadalje, što se tiče zahtjeva iz članka 94. točke (c) Poslovnika koji se odnosi na navođenje nacionalnog zakonodavstva primjenjivog u glavnom postupku, valja istaknuti da, iako se u predmetnom zahtjevu za prethodnu odluku navodi sadržaj određenih odredaba Zakona o Visokom upravnom sudu i Zakona o Ustavnom sudu, u njemu se ne navodi na dovoljno jasan način kako bi se takve odredbe mogle primijeniti u sporovima koji se vode pred sudom koji je uputio zahtjev i koji su predmet ovog zahtjeva.
- 33 Slijedom toga, zahtjev iz članka 94. točke (c) Poslovnika, prema kojem se mora uspostaviti veza između predmetnih odredaba prava Unije i nacionalnog zakonodavstva primjenjivog u glavnom postupku, tim više nije ispunjen.
- 34 Prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda pak opravdanost zahtjeva za prethodnu odluku nije u davanju savjetodavnih mišljenja o općenitim ili hipotetskim pitanjima, nego u stvarnoj potrebi učinkovitog rješenja spora o pravu Unije (presuda od 27. rujna 2017., Puškár, C-73/16, EU:C:2017:725, t. 123.).
- 35 U svakom slučaju valja dodati da, ako se pokaže da ocjene nacionalnog suda nisu u skladu s pravom Unije, ono propisuje da je drugi nacionalni sud, koji je prema nacionalnom pravu bezuvjetno vezan tumačenjem prava Unije tog prvog suda, dužan po službenoj dužnosti izuzeti iz primjene pravilo nacionalnog prava koje mu nameće obvezu da prihvati tumačenje prava Unije prvog suda (rješenje od 15. listopada 2015., Naderhirm, C-581/14, neobjavljeno, EU:C:2015:707, t. 35.).
- 36 To bi posebno bio slučaj kad bi zbog takvog pravila nacionalnog prava koje ga obvezuje nacionalni sud u rješavanju predmeta koji se pred njim vode bio spriječen uzeti u obzir činjenicu da se na temelju presude Suda odredba nacionalnog prava mora smatrati protivnom pravu Unije i osigurati da se nadređenost prava Unije zajamči na odgovarajući način, poduzimanjem svih za to potrebnih mjera (rješenje od 15. listopada 2015., Naderhirm, C-581/14, neobjavljeno, EU:C:2015:707, t. 36.).
- 37 S obzirom na sva prethodna razmatranja, valja utvrditi da je, na temelju članka 53. stavka 2. Poslovnika, ovaj zahtjev za prethodnu odluku očito nedopušten.

Troškovi

- 38 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (osmo vijeće) rješava:

Zahtjev za prethodnu odluku koji je odlukom od 16. studenoga 2016. uputio Landesverwaltungsgericht Oberösterreich (Zemaljski upravni sud u Gornjoj Austriji, Austrija) očito je nedopušten.

Potpisi